

(۳) اسماء خمسہ: أَب أَخ حَم فَو ذُو
 پدر برادر پدرشوهر دهان صاحب/دارا

* فَم { اعراب اصلی: فمه فمه فمه
 اعراب فرعی: فاه فوه فیه

اسماء خمسہ در حالت رفعی با واو در حالت نصبی با الف و در حالت جری با ی می آیند.

جاءَ <u>أَبُو</u> كَ	رَأَيْتُ <u>أَبَا</u> كَ	سَلَّمْتُ عَلٰی <u>أَبِي</u> كَ
فاعل و مرفوع به واو	م. به و منصوب به الف	مجرور به حرف جرو مجرور به ی

نکته ۱: اسماء خمسہ در صورتی معرب به حروف اند کہ:

اولاً) مضاف واقع شوند یعنی مضاف الیہ باشند چون اگر به تنہایی بیایند یعنی بدون مضاف الیہ، دارای اعراب ظاہری اصلی خواهند بود.

جاءَ <u>الابُ</u> / <u>أب</u>	رأيتُ <u>الابَ</u> / <u>أباً</u>	سَلَّمْتُ <u>على</u> <u>الاب</u> / <u>أب</u>
-------------------------------	----------------------------------	--

فاعل و مرفوع ظاهراً	م. به و منصوب ظاهراً	مجرور به حرف جر ظاهراً
---------------------	----------------------	------------------------

ثانیاً) مضاف الیہ آنها **ضمیر [ی]** متکلم **وحده** نباشد چون در این صورت اسماء خمسہ دارای اعراب تقدیری خواهند شد.

جاءَ <u>أبی</u>	رأيتُ <u>أبی</u>	سَلَّمْتُ <u>على</u> <u>أبی</u>
-----------------	------------------	---------------------------------

فاعل و مرفوع تقدیراً	م. به و منصوب تقدیراً	مجرور به حرف جر تقدیراً
----------------------	-----------------------	-------------------------

نکته ۲: أَب و أَخ در صورتی از اسماء خمسہ به حساب می آیند که مفرد باشند و اگر

مثنی یا جمع شوند دیگر معرب به حروف نیستند و با الف و واو، ی نمی آیند.

اگر مثنی شوند: بصورت أَبَوَانِ / أَبَوَيْنِ ----- أَخَوَانِ / أَخَوَيْنِ می آیند و

در این صورت مانند اسم مثنی در حالت رفعی با الف و در حالت نصبی و جری با ی می آیند.

و اگر جمع بسته شوند : بصورت آباء و إِخْوَانِ / إِخْوَه می آیند که معرب به

اعراب ظاهری اصلی هستند.